

"החוזרים בתשובה" ונחמים את דרכי אליהו הנביא, כדי להיות לטפילים גלותיים

צל"ש השבוע הגיע לרב יהודי, שהיה לו אומץ-לב נדיר. באוזני מאות אלפי צופי הטלוויזיה תקף שמואל אבידור הכהן כחרב של פה את אבירי האופנה התורנית: החוזרים בתשובה.

הוא לא עשה זאת בשם אידיאליזם חילוני, אלא דווקא מנקר את השקפה דתית. למעשה טען כי אין לתופעה זו ולא כלום עם דת ישראל.

טען הכהן, בנו של רב ירושלמי וחבר במישפת הרבנים: אילו היו החוזרים בתשובה רציניים וכנים, הם היו נשארים בעיסוקיהם הקודמים. מיטיבים את דרכיהם ועושים מעשים טובים. תחת זאת הם נטשו את עבודתם וסמוכים על שולחן הציבור. הם גיבנו את גבם, חובי שים מיגבעות ועוסקים בפעולות ראוות קיצוניות נגד המדינה ונגד הציבור.

רות ארכיאולוגיות וכמעשהיבל דומים. דווקא כאיש חילוני הלך זוהר בדרכי אליהו הנביא. שקרא לעבר אחאב: "הרצחת וגם ירשת?" אחרי רי ש, חזר בתשובה" הוא הפך טפיל גלותי — דוגמה ומופת לעדה גדלה והולכת של מכורים לסמים ורודפי פירסומת המוכנים להמיר את ה"גינס בארבע-כנפות בולטות ומופ"גנות, לפי מיצוות האופנה האחרונה.

ראש הממשלה

זי שוא את הקיבוץ?

בהתקיפו את חברי

הקיבוצים נגע מנחם

בגין בעצב חשוף

האורח הישראלי זקוק לסקנדל אחד לשבוע — שערוריה עסיסית, מרגשת, השואבת נהרות של אדר רגאלין לתוך העורקים הציבוריים. בשבוע הראשון של תשמ"ב סור פק הסקנדל התורני על-ידי ראש הממשלה. בראיון ברדיו אמר מה שאמר. התנועה הקיבוצית התפריצה מזה זמן. מנחם בגין, כך נאמר, טען כי חברי הקיבוצים הם "מיליונרים מתנשאים".

בגין נגע — במתכוון או שלא במתכוון — בעצב חשוף. בעוד שחברי הקיבוצים וידידיהם מחו בזעם, הסתבר כי יש במדינה רוב בד עמוק של שינאה לקיבוצים. חברי הקיבוצים עצמם נדהמו למראה תופעה זו. בעולמם החסוי והמבודד-יחסית לא חלמו על קיומה. לשווא שאלו את עצמם כיצד נולדה שינאה זו, ומה מקור רה.

שמרנים של מחר. קשה לי אדם לראות את עצמו כפי שאחריים רואים אותו. לחברי הקיבוצים זה קשה שיבעתיים.

אנשי הקיבוצים זוכרים את ימי העמל המפרך, את היסורים שעברו: ימים של רעב ועוני. אם הגיעו לבסוף למה שהגיעו — חדר-אוכל יפה, בריכת-שחייה, דיור הוגן — זה נראה להם רק כשכר צודק לעמלם.

אין הם מבינים כי בעיני האיש בעיר-הפיתוח הסמוכה, הגדל ו החי ברמה הרבה יותר ירודה, הם נראים כקאפיטליסטים מתחסדים, כנצלנים חסרי-מצפון, כאנשים ש"זכו בכל-טוב בעזרת המדינה וה"תקציב הממלכתי, בעוד שהעולים החדשים ובניהם הוונחו וקופחו. עצם הטענה הזאת מדהימה את

בני-קיבוץ * גזע עליון ומתנשא?

למעשה אלה הם שני הצדדים של אותו המטבע.

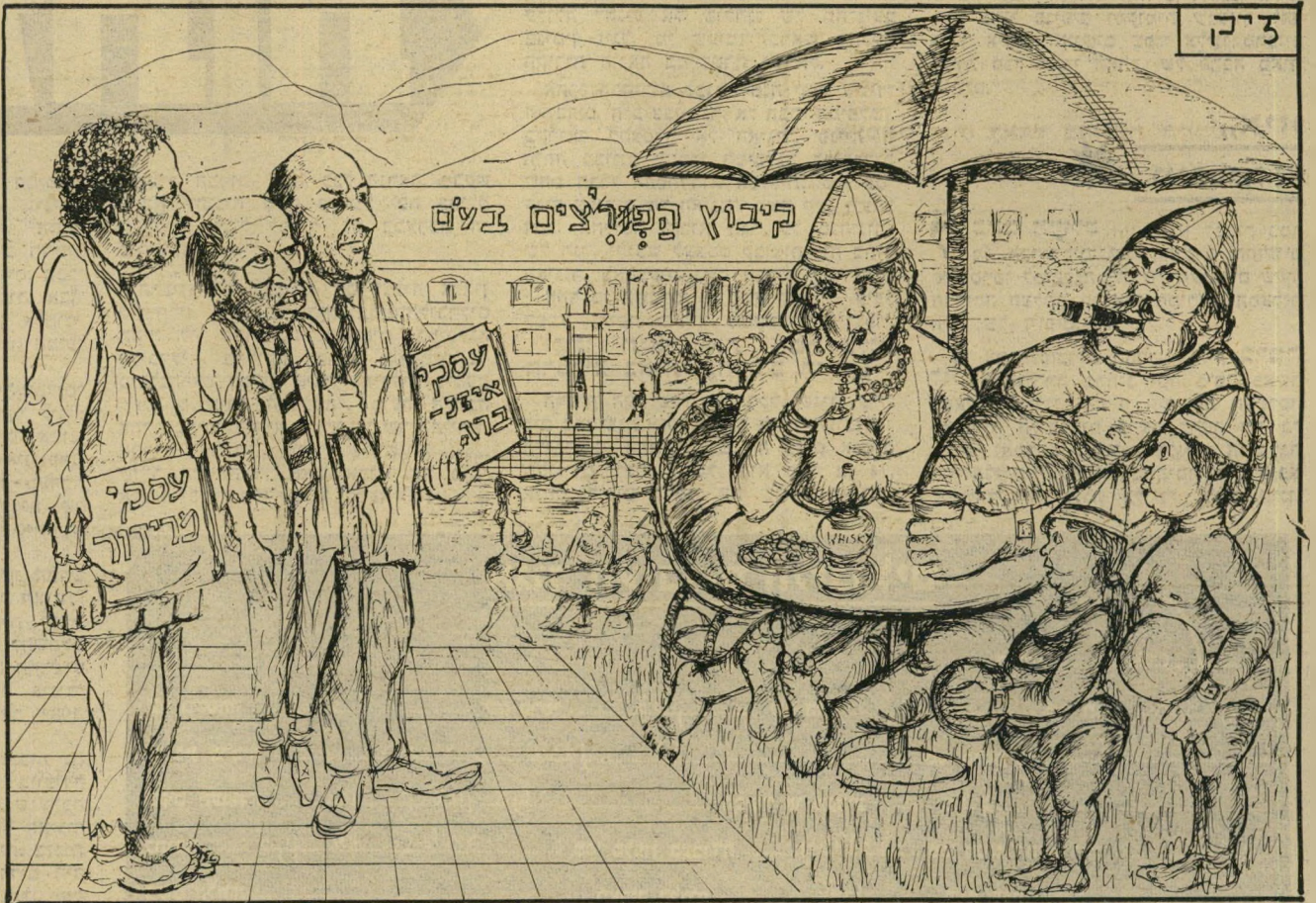
האצולה האירופית נולדה בימי הביניים. טובי בניה היו אידיאליסטים. היא היתה מורכבת מגייבורי-חיל, שקיבלו על עצמם משימה קשה ומסוכנת להגן על הארץ בשדה-הקרב. המלך העניק להם אחוזות ב"השאלה" (המילה "פיארו" נגזרה מן המילה הלאטינית "פיארו", שפירושה אחוזה מוש"אחת). כדי שיוכלו לממן בעזרת הכנסותיה את הציוד המילחמתי היקר שלהם ולקיים כוח צבאי סדיר, בהתאם לגודל האחוזות הרי חשיבותה. בעימות מילחמה התיאספו האצילים, כשכל אחד מביא עימו את פלוגתו, על חשבונם, כדי להגן על המדינה בשדות-קרב ש"היו לא פעם שדות-טבח.

כעבור מאות בשנים שכחה אצולה זו את משימותיה המקוריות. תפקידה הצבאי עבר, בהדרגה, לידי הצבאות הסדירים של המדינות. שוב לא היה צורך ישיר בשירותיהם. לעומת זאת גדלו זכויותיהם של האצילים והאצילות, שראשיהם נערכו על-ידי הגילוייטנה של מהפכה הצרפתית, נפלו קורבן לזעם של ההמונים חסרי-הזכויות וחסרי-הרכוש כלפי שיכבה שגרה אתה להם כטפילית — בעוד ש"האצילים ראו את עצמם כשומרי המסורת והתרבות של המדינה, מפקדי צבאה והטובים בבניה.

יקיצה בדת-נעימה. מנחם בגין אינו מודע לתהליכים עמוקים. הוא שייך למיפלגה ששנאה תמיד את הקיבוצים. מכיוון ש"היה מעוזה-הכוח של מיפלגה יריבה ואידיאולוגיה יריבה. עתה עם השינאה החדשה של השכנים העניים, ה"עובדים כשכירים במפעלים הקיבוציים, המשרתים בצבא תחת פקודתם של קצינים בני-קיבוצים, הרואים בקיבוצניקים גזע עליון ומתנשא.

נראה כי בשעה זו רווחים רגי שות כאלה בקרב המונים רחבים — וכי דבריו של מנחם בגין מהווים, חוץ מהכל, גם טכסיס פוליטי כדאי מאוד. ואילו, תגובת ה"קיבוצניקים, המתקפים כיום גם בקרב מיפלגת-העבודה עצמה, היא תערוכת של זעם, מבוכה, אפתי, תדהמה ויקיצה בלתי-נעימה.

תצלום של פטר מרום.

"נדבה למען הליכוד..."

כה רוצה לשמר את המישטר עיצב. אצילים מוד גילוייטנה. בני האיש בקריית-שמונה ובבית שאן, חברי-הקיבוצים הבלונדיים, תכוליה-עניים, היושבים על ה"טרקטורים, המנהלים את המיפער" לים, המלמדים בבתי-הספר הנפרדים שלהם. הם אצולה בעלת זכר יותייתר.

הקיבוצניקים רואים את עצמם כאנשים טובים יותר — או לפחות כחברים בחברה טובה יותר בזכות שירותם למדינה בימי מלחמה ושלוש, בזכות מישטרם החברתי ובזכות קורבנותיהם בעבר.

חברי-הקיבוצים. הם רואים בעצמי את חלוצי העם העובד, מגימי הסוציאליזם הצרוף, עמודי-התווך של תנועת-העבודה, נושאי המהפכה הצינונית-הסוציאליסטית. הסיפור כולו הוא טראגי — אין הוא יוצא-דופן. הוא חזר על עצמו פעמים אין-ספור בהיסטוריה האנושית, בארצות שונות ובתקופות שונות. דור מבצע מהפכה למען אידאלי, מקריב וסובל למען נ.ו. כאשר הוא מגשים את מטרותו ובא לגות על הישגיו, בא דור חדש ומבקש לחולל מהפכה חדשה. המהפכנים של אותו הדור הם השמרנים של היום, המהפכנים של היום שהרי טיבעי הוא שדור אשר ביצע מהפכה

עברו כמה ימים עד שנקבע ביצורה מוסמכת שבגין לא אמר בריוק מה שנטען כי אמר. הוא הגיב על דבריו של איש-קיבוץ אחד, שרואיין בטלוויזיה על ה"בעייה העדתית, כשהוא נופש בימימיה של בריכת-השחיה של קיבוץ. בגין התייחס אליו כאל "מיליונר" הנהנה מתנאי-חיים ש"כמותם אין לבגין עצמו, והגדיר את דבריו כדיבריה-התנשאות. לא-חר מכן דיבר על "ההתנשאות" של הקיבוצים ביכלל. זה היה חומר דל למדי לסקנה-דליבתה. אך בעונת-החגים, ש"היא דלה במאורעות, גם זה ה"פיק. מה גם כשהתברר חישימהר כי

צו האופנה האחרונה. הכהן לא הזכיר שמות, אך הוא לא השאיר ספק לגבי הכתובת: ר' אורי זוהר ודומיו. בעבר, כשהיה חילוני, השתתף זוהר בפעולות חשובות למען ה"אמת והצדק, כמו הפעולה נגד גזיר לת אדמותיהם של פלאחים ערביים בגליל ("שטח 9") באמתלת-כוכב של צרכים צבאיים. אילו רצה לחזור באמת בתשובה, היה צריך להגביר מאבקים אלה, להשתמש במכשירים שהיו מצויים בידו — הקולנוע, הבימה — כדי להפיץ תורה של מוסר וצדק. תחת זאת נטש זוהר את הכל, הפך בחור-ישיבה מובטל-מעבודה, משתתף ב"פגנות של נטוריקרתא נגד חפרי